

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Măsurătorii neretrucate nu se
primesc.
Măsurătorile nu se retrucate.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la administrațiunile
SIBIULUI și ALBA IULIEI:
In Viena la M. Dukos Nachf.,
Nuss, Angonfeld & Kmerio Le-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
velik Nachf., Anton Oppalik.
In Bucurști la A. V. Götter-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsebet-köru).
Prețul inserțiilor: o serie
gumond pe o coloană 10 banf
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifa și invo-
iață. — RECLAME pe pagina
5-a o serie 20 banf.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare
zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.,
nr-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
nr-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
nr-rii nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu d-neii acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 banf. — Atât abone-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 54.

Brașov, Luni-Marti 10 (23) Martie

1909.

Retragerea de depuneri de frica războiului.

În urma faimelor despre apropiatul războiu între Austro-Ungaria și Serbia, parte mare a țărânilor precum și micii industriași și proprietari din Galiția, Bucovina și până și din Boemia, aleargă pe la cele institute de bani și casse de economii cu libelele lor de depuneri, ca să-și scoată banii de temere ca să nu și-i piardă cumva, dacă va fi războiu.

Am semnalat zilele aceste pe scurt, că în toată Galiția apoi la cassa de economii din Cernăuți s'a manifestat această neliniștire mare a populațiunii, în urma căreia oamenii cu ghioțura și-au retras depunerile dela institutele de bani. În Galiția numai în două zile, 17 și 18 l. c., s'au replătit capitalele la 2000 de persoane. Cassa de economii din Cernăuți a replătit în câteva zile un milion de cor. Ba până și în Boemia cea bogată și cultă s'a lătit această panică în poporul de rând, mai ales în urma știrilor sosite din Lemberg și din toată Galiția; sute de deponenți au asediat ghișeurile casselor de economii și de avansuri, încassându-și depunerile lor și lăsându-și îndărăt libelul. Unii oameni nu voiau să primească la ghișeuri plata depunerilor lor în bani de hârtie, pentru că ziceau, că nu sunt destul de siguri și cereau argint sau aur. Așa s'a petrecut lucrul în Praga, în Pilsen, Budweis și alte orașe mari. În Bucovina s'a dovedit, că unii agenți rău voitori, spre a putea pescui în turbure, au alarmat poporul din suburbii, ca să-și scoată depunerile. Toată neliniștirea și panica s'a produs mai mult în mod artificial. Conziliul comunal din Lemberg a hotărât, ca primarul să facă pași la locotenentă pentru a se publica un apel liniștitor către populațiune, căci e pericol, ca *run-ul* acesta să provoace o formală catastrofă comerțului și industriei. Presidentul țării din Bucovina a adresat de asemenea populațiunii un apel, în urma căruia oamenii s-au mai liniștit. Informațiunile primite din Galiția și Boemia au îndemnat pe însuși ministrul de finanțe austriac Dr. cav. de Bilinski să facă în cameră o declarație, arătând că de *neintemeiate și condamnabile* sunt faimetele, ce se răspândesc, și cari au provocat *run-ul* deponeților dela institutele de bani. Ministrul și-a încheiat declarațiunea cu cuvintele: „depunerile la institutele de bani *sunt cu totul sigure; nimeni pe lume nu se va atinge, de ele, de va fi pace ori de va izbucni războiul*. Deponenții n'au nici cea mai mică cauză de a-și retrage banii dela acele institute”. După ce guvernul cu parlamentul dă această declarațiune — adause ministrul — e sigur, că deponenții mari și mici se vor liniști iar *run-ul* periculos va înceta.

Mulți au luat chiar în nume de rău ministrului pentru că a generalizat cazul din Galiția și a făcut prea mare șgomot cu vorbirea lui. Masele populațiunii din imperiu nu stau la îndoială, că depunerile dela institutele de bani oferă cea mai mare siguranță și că n'au să se teamă de nimic din partea statului, și că este o minciună ticăloasă ce au lătit-o agenții răuvoitori, că statul ar avea de gând să pună mâna pe depunerile dela bănci și să le întrebuițeze pentru războiu.

De fapt s'a și împraștiat îngrijirea ce cuprinsese pe deponenții din Galiția și dintr'o parte a Boemiei și oamenii s'au liniștit și au începnt nu numai să-și ducă îndărăt la institute sumele încassate, ci să facă și nouă depuneri.

Ceea ce ne-a surprins mai mult e știrea, ce o primiram azi, că acum s'a ivit și la noi în țara Bârsii între țărânilor și micii industriași acea frică de războiu, care indeamnă pe mulți să meargă la „Albina” și la cassa de economii (Sparkasse) din Brașov să-și scoată banii depuși. Atât la „Sparkasse” cât și la filiala „Albinei” s'au plătit imediat depunerile celor ce s-au

prezentat cu libelele. E caracteristic, că deponenții sunt în majoritate țărâni și mici proprietari români, mai cu seamă din suburbiile Scheiu și Brașovu-vechiu. Asemenea știri primim și din ținutul Brașovului; banca din Râșnov a fost și ea asediată de parte mare a deponenților ei.

Ce să fie cauza acestei panice, nu ne putem esplica, căci până azi nici n'au străbătut încă pe la noi știrile despre *run-ul* din Galiția, Bucovina și Boemia. Am mai avut războaie și nu s'au mai ivit asemenea îndoiele în siguranța banilor depuși. Avem cauze a bănuși, că aici la noi, poate mai mult ca în Bucovina, vor fi de vină pentru alarmarea nebună și neintemeiată a poporului, unii agenți răuvoitori, pe cari autoritățile ar trebui să-i urmărească și să-i facă imposibili, cum s'a întâmplat și în Cernăuți, unde au fost arestați trei dintre ei. Ori care ar fi cauza acestei alarmări, rugăm pe toți fruntașii noștri din țara Bârsii, ca în interesul întregii populațiunii dela noi și în deosebi în interesul nostru propriu economic și industrial, să caute a liniști pe oameni, și ai informa despre netemeinicia temerilor și îngrijirilor lor.

Congrua și naționalitățile. În ședința de azi a dietei se va lua în desbatere proiectul congruei. Asupra §-ului 4 al acestui proiect, conform căruia ministrul este îndreptățit de-a detrage congrua unui preot care s'a făcut vinovat de lucruri „antipatriotice”, s'a ajuns între ministrul Apponyi și partidul popular la un compromis. În înțelesul acestui compromis episcopii iau răspunderea pentru purtarea corectă patriotică a preoților asupra lor, iar ministrului îi stă în drept să *detragă congrua pentru întreaga dieceză*, la cas, că episcopul a întrelăsat pedepsirea unui preot antipatriotic.

»Bud. Hirlap« este informat, că I. P. Sa Mitropolitul I. Meșianu a elaborat un *memorand* în chestiunii proiectului congruei, pe care episcopul Aradului I. Papp l'a prezentat ministrului Apponyi.

Interpelare în chestiunea alegerii din Oravița. Se știe că clubul a însărcinat pe deputatul dl Ștefan C. Pop, pentru a interpela în chestia abuzurilor electorale săvârșite de organelo administrației la alegerea din Oravița. Fîindcă interpelația aceasta nu s'a făcut, un redactor al »Tribunei« a întrebat pe dl deputat Pop, care a dat următoriu răspuns: »N-am interpellat încă și regret că nu pot interpela nîi mâine pentru că nu am încă din cerc toate dovezile de cari am nevoie în parlamentul unguresc. Am fost eu singur martor ocular la atâtea mișelii cum nu mi s'a dat să văd până aici. Toate acestea însă trebuie sprijinite cu dovezi și d'aceea vă rog chiar să faceți un apel către publicul de acolo ca în interesul cauzii, fiecare să-mi trimită dovezile ce le are, cari vai, sunt așa de multe și ar fi păcat să se treacă peste ele«

Wekerle la Viena. Prim-ministrul Wekerle a plecat Sâmbătă după amiază la Viena. După informațiunile lui »Bud. Tud.« călătoria la Viena a ministrului Wekerle stă în legătură cu afacerile esterne.

»Războiu exterior ori interior«. Sub titlul acesta „*Festi Hirlap*” de Duminică publică un articol caracteristic, din care aflăm de interes a extrage următoarele: Incepe prin a spune, că dacă izbucnește războiul, criza interioară din Ungaria se va aplană, iar dacă se va aplană criza externă, va izbucni războiul politic interior în Ungaria. »Prospectele noastre«, zicer »sunt cât se poate de neplăcute în amăn-țun, două cazurile, dar totuși ne temem mai puțin de războiul interior. Wekerle a luat poziție pentru pace. E o naivitate obiectiunea unor cercuri, că tonul energic al presei maghiare ar fi însăprsit situațiunea; această presă, durere, nu prea se aude departe. De aceea nici nu poate avea acea influință asupra raporturilor exterioare, ce i se atribuie. Adevărat că foile din Viena își schimbă tonul după cum orânduiește ministru de externe. Gazetarii maghiari se dirig numai după inima lor și după convingerile publicului maghiar. Trebuie totuși să fim pregătiți pentru războiu, fiindcă Serbia *gratuit nu va desarma și nici nu poate desarma*. Întreaga dinastie Karagheorghevici și-a pus existența pe aceasta ultimă carte. Serbia a făcut comande de multe milioane în străinătate. Pe acestea trebuie să le plătească cineva. De nu va fi războiu trebuie să le plătim noi, dacă însă nu le vom plăti, Serbia va fi silită să urnească cel puțin războiul, ca să

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Palpitațiile Pământului.

Geograful german Oskar Peschel aseamănă Pământul nostru cu o fată mare. Obrajii, pelița lui, nu sunt nici obraji sau peliță de copilă din leagăn, dar nici de babă-cloanță. Afirmarea și-o motivează cu ridicarea și scufundarea lină a scoarței terestre.

Deosebim ridicări și scufundări line sau seculare și mișcări violente sau acute, produse de cutremure și activitatea vulcanică.

Fizicianul Celsius (1701—1744) care a introdus sistemul centesimal al termometrului și vestitul botanist Linné (1707—1778) au constatat la țărâmurii Svediei, că litoralul se ridică, în timp ce sânul Botnic se scufundă.

Pescarii știau mai de demult, că unele orașe litorale ale Svediei rămân din ce în ce mai înăluntru continentului, depărtându-se treptat dela mare. Stâlpii, ce-i băteau în țărâm, pentru a-și lega bărcile de ei, li părăsise apa din an în an. Lângă orașul Goffe, pe o stâncă litorală, s'a însemnat la 1734, cu scobituri puternice, nivelul de atunci al mării. Peste doisprezece ani

s'a observat că nici fluxul cel mai pronunțat nu atinge linia crestată în stâncă.

Celsius afirma atunci, că Marea Ostică și îndeosebi Sinul Botnic scade.

Pentru afirmarea aceasta și-a aprins pae în cap — cu preoțimea.

Suntem încă pe timpul, când toate ideile se discerneau prin sîta teologiei și toate faptele se priveau prin ochelarii bibliei.

Ordul preoțesc al sinodului declară drept eresă afirmarea lui Celsius, amenințând pe autor cu anatema, dacă nu și-o revoacă. În acelaș sens decide și ordul civil al sinodului.

Pescarii însă mărturisesc, că faptu există, dar nu-și pot da seamă de cauza lui.

În 1807, vestitul geolog german Leopold Buch (1774—1853) călătorind prin Svedia, se abate și pe la stâncă lui Celsius. Examinând linia scobită în piatră și nivelul mării, constată în mod îndoios, că nu apa se scufundă, ci se ridică continentul peninsulei scandinave, în fiecare secol, cu mai bine de un metru și jumătate (1 m. 60)!

Mișcări analoge au fost semnalate în Norvegia, în Finlanda, în Siberia.

Prin vechile lucrări de diguire s'a constatat o scufundătură, de 25—77 cm. la secol, a solului din Olanda

Mișcările verticale alternative ale templului Serapis din Puteoli, lângă Neapoli, se continuă până în zilele noastre, în rațiunea de un milimetru pe an. Pentru studiarea acestor mișcări institutul geografic militar din Italia a executat nivelamente speciale.

În Indii, în Irlanda s'au descoperit păduri suterane. În depresiunile solului din Polonia și Brandenburg s'au format, relativ recent, lacuri.

În Boemia, în provincia Zamora din Spania, în Jura franceză, în Turingia, Pomerania și Mecklenburg s'a observat apariția și dispariția de obiecte fixe depărtate, în dosul paravanei formate de coline mai apropiate.

O denelatație bruscă s'a ivit în urma cutremurului din 1891, în regiunea Nô-Bi din Japonia. Scufundarea atingea, pe un spațiu de 2 km. vr'o 9 dm., în timp ce, pe acelaș parcurs, eroarea măsurării nu putea fi mai mare de 3 centimetri, luând cazul cel mai rău. Realitatea mișcării nu suferea nici o îndoială.

În Elveția, reiterația unor nivelamente a scos la iveală existența de scufundări dela 4 la 10 centimetri, pe țărâmi lacului de Constanța și dela 1—4 cm., între 1881—1897, pe țărâmul răsăritean al lacului de Geneva.

În Potsdam, institutul geodesic prusian a instalat un dispozitiv de nivelament hidrostatic pe Telegraphenberg, colină pe care e situat institutul. Observații repetate au surprins unele mișcări verticale ale solului, atingând 1 cm. în amplitudine.

Exemplele înșirate și altele multe, sunt decisive. Ele ne indeamnă să admitem un solu de mișcări ritmice ale globului, cari se pot compara cu mișcările de palpație ale organismelor animale. Ba împingând comparația la extrem, putem afirma că relieful de văi, coline și munți sunt sbărcituri; mișcările verticale seculare sunt pulsații, mișcările violente, cutremurele, reprezentă flori; erupțiile vulcanice — tuse și așa mai departe.

Incepând dela a două conferență generală din 1867, Asociația geodesică (pe atunci europeană, acum internațională), la inițiativa profesorilor Dove și Waltershausen, propunea nivelamente repetate la intervale lungi, drept mijloc de a constata mișcările verticale ale solului. În acelaș timp și pentru acelaș scop, Waltershausen recomanda să se statorească reper fundamentale pe stânci tari, în condiții excepționale de durată și stabilitate.

se licuieze ajutorul bănesc extern promis din învoarea secrete.

Trecând la eventualitatea războiului interior, spune, că primejdia din afară n'a făcut să scadă absolut de loc antagonismul dintre partidele politice maghiare. »Pesti Hirlap« ar vedea bucuos, dacă armistițiul din năuntru, în caz de războiu extern, ar aplana toate contrastele dintre partide. Ar fi foarte de dorit, că să se lămurească toate destiinile pendente politice încă înainte de desbaterea reformei electorale. Părtinește ideea lui Kossuth, ca să se alcătuiască din toate elementele »democratice« (sic!) »marele partid de la 48«. Spune, că Kossuth cu tendință a lăsat afară, cuvântul »independist«, căci e fapt neîndoios, că în timpul de față, nici un fel de partid nu va putea căpăta dela Rege puterea pe baza programului armatei independente maghiare și a reprezentanței independente ungare în afară. Sfârșește cu dorința neîncunjurabilă, că dacă nu se pot realiza cele două puncte deocamdată, Maghiarii să înzestreză cel puțin programul viitor de muncă cu o politică de reforme în adevăr maghiarizatoare.

»Pesti Hirlap«, care ține pe alții de naivi este însuși cel mai naiv, dacă crede că și după izbucnirea războiului exterior va mai putea fi vorba de reforme maghiarizatoare ca până acuma. Doar va trece odată baba cu colacii și pentru acestea!

»Unione Latina«. Vineri înainte de amiazi membrii partidului popular italian din camera austriacă, apoi Italienii liberali și clubul Românilor s'au întrunit și s'au constituit, pe baza unui statut stabilit în înțelegere, într-o uniune unitară romanică sub numirea de »Unione Latina«. Președinte al uniunii a fost ales deputatul Dr. Conci (partidul popular italian), vicepreședinte deputatul br. de Malfatti (italian liberal) și bar. Alex. de Hormuzachi (Român), secretari: deputații Dr. Isopescul-Grecul și Tonelli. După aceasta a urmat o scurtă desbatere asupra pozițiunii, ce s'a ținut la uniunea față cu proiectele la ordinea zilei.

»Nouă alegere de episcop în Caransebeș«. Așa vestește că are să fie, reptila hrănită din fondurile kossuthiste »Lumina« lui Salusinszky, scriind la inspirația stăpânilor și hrănitărilor săi, următoarele:

Din Viena se anunță, că Majestatea Sa n'a întărit alegerea lui Filaret Musta de episcop gr. or. al diecezei Caransebeșului. Prin urmare în timpul cel mai apropiat dieceza va avea să-și aleagă alt episcop. Știrea despre neîntărirea lui Musta n'a surprins pe nimeni știut fiind, că Filaret Musta nu numai că n'a desaprobat, dar a luat parte activă la scandalurile preparandiei române din Caransebeș, pentru cari apoi ministrul de culte a fost silit a suspenda din post cinci profesori. Stând dară astfel lucrurile, guvernul n'a putut așterne spre întărirea alegerea unui atare bărbat. Afară de asta fiind om bătrân s'a arătat de prea slab și lipsit de energia de lipsă pentru conducerea afacerilor diecezei. — Se poate constata, că hotărârea regească a făcut bună impresie asupra preoților din dieceza Caransebeșului, deoarece

La 1881, în Veneția, al treilea congres internațional de geografie și esprima dorința, ca Asociația geodesică internațională să provoace pretutindeni reiterația periodică a nivelamentelor de precizie, pentru a scoate la iveală variațiunile lente de înălțime a reperelor fundamentale.

Afară de aceste mișcări seculare, s'au surprins în zilele noastre alte mișcări, zilnice, produse de atracția Lunii și a soarelui. Meritul acestei descoperiri e al profesorului Hecker, dela Institutul geodesic Potsdam. El a înregistrat fotograficește, zi de zi, în curs de cinci ani, mișcările mici alor doi penduli orizontali, așezați cruciș la o adâncime de 25 metri sub sol, în o cameră de umiditate și temperatură constantă. Astfel a putut constata în scoarța terestră, mare (mișcări de flux și reflux) lunare și solare, diurne și semidiurne, atingând dela ± 20 la ± 25 cm. în amplitudine.

Tot ce rămâne, e amplificarea cercetărilor, observații pe o scară mai întinsă. Îndeosebi pe la mijlocul continentului asiatic și american, pentru a îndepărta efectul perturbator al marcelor oceanice, mișcările cărora se pot repercuta până de parte în scoarța flexibilă a țărâurilor.

Geoagiu, 18 Martie 1909.

Gavr. Todica.

preoțimea de loc n'a aprobat ținuta nepatriotică și purtarea nedeamnă pentru postul ce l'ar fi ocupat alesul episcop, dar peste tot n'a văzut în Filaret Musta pe bărbatul chemat să apere și interesele preoțimei. Deocamdată nu se știe, cine va eși învingător din alegerea nouă, dar e absolut sigur, că din Filaret Musta nu se va alege episcop.

Poftiți și priviți în puține rânduri desfășurată icoana tuturor mizerabilelor uneltiri, ce se cuprind în cuvântul ajuns la modă »burdism«. Explicările acestea ale reptilei mai sunt de natură a arunca lumină și asupra agitațiilor și intrigelor la ultimele alegeri pentru sinodul din Caransebeș. Reptila susține că preoțimea ar fi contra lui Musta; — ei bine la alegerile membrilor sinodali preoțești s'a dovedit tocmai contrarul!

Un aviz alegătorilor români.

De pe valea Someșului, Martie a. c.

Să veghiăm! Din mai multe comune ale cercului electoral Ileana-mare se ridică plângeri, că comisiunea însărcinată a satori, respective a corecta lista alegătorilor șterge cu droaia numele alegătorilor români din listă, deși aceștia plătesc dări ca nici odată mai înainte de mari, dări cari lovesc măsura legală și pe baza cărora și-au putut exercita dreptul de vot la alegerea deputaților dietali.

Dela inaugurarea activității parlamentare a Românilor, din an în an sunt ciuruiți alegătorii români, încât azi în multe locuri din zeci de inși abia au rămas în listă doi-trei, și aceștia oameni »probați«, direcțori în sat, cari mai înainte încă au »ținut cu ocărnuirea«.

D-l Dr. T. Mihali a avertisat pe factorii competenți despre abuzurile volnice ale comisiunilor respective. Fișpanul, ce-i drept, i-a făgăduit, că va veghia și, dacă eventual s'ar face abuzurile, le va curma.

Probabil, că nu numai în cercul d-lui Mihali, ci în toate cercurile românești se va continua și în anul acesta ciuruirea alegătorilor români, căci nu e eschisă eventualitatea ca să mai trecem peste o alegere tot pe baza legei actuale înainte de a se vota noua lege-parodie a sufragiului universal. Mai mult ca ori când au deci datorința toți Români, mai ales conducătorii cărturari, să controleze neadormit abuzurile ca să se facă la vreme reclamațiile și recursurile cuvenite. Îndolența va fi un greu și neiertat păcat, ce va trage după sine desastre necalculabile.

Precum sunt informat, d-l Dr. Mihali a dat de știre în comunele din cercul său, că toți cari vor fi scoși pe nedrept din lista alegătorilor, sau cei cari au dreptul și nu ar fi induși în listă, să se prezinte în cancelaria d-sale din Dej, ori să-l avizeze prin poștă, și li se vor face gratuit reclamațiile și recursurile. Toți advocații și toți cei chemați, în toate locurile ar trebui să o facă aceasta!

E peste măsură îngrijitor, dacă chiar și în aceste vremuri cu semnatura războiului puterea administrativă și uneltele ei ar persista în năvrurile vechi ale volnicilor revoltătoare.

Argus

În urma faptului, că corpul profesoral dela facultatea filosofică din Budapesta a înlăturat un mod volnic pe cel mai apt candidat dl Dr. Iosif Popovici dintre candidații recomandați pentru catedra de limba și literatura română la universitatea din Budapesta, recomandând în primul rând cu 30 voturi pe G. Alexici, iar în al doilea loc cu 20 voturi, pe deputatul Oraviței Dr. Siegescu (dl Popovici neîntreținând nici un vot) dl Dr. Iosif Popovici a adresat tinerimei universitare din Budapesta următoarea scrisoare de adio:

Pro lingua.

Iubiții mei elevi. O forță majoră m'a măturat din calea intereselor mari. Trei ani de zile am trăit în mijlocul D-voastră. O parte din D-voastră a părăsit deja băncile școlăiești și lucrează pentru binele public. Mă lertați că în astfel de momente, când am fost silit, să-mi închei activitatea mea de profesor, nu-mi iau adio de la D-voastră, la universitate. M'am gândit mult asupra faptului și l'am discutat și cu alții mai bătrâni, decât mine, și am aflat cu toții mai bine să n'o fac. Turcul are o zicală: »Fii om casnic la tine acasă și la drum drumeț«. Și vorba aceasta se potrivește de minune pentru cazul nostru.

Știți cu toții din evoluția mare a civilizației mondiale, că forța brută adesea a cutropit viața intelectuală. Naștea ochilor D-voastră am fost curat, deși s'au în-

cercat, să mă ademenească nu Ungurii, ci Românii, și neputând m'au calumniat. Teamă n'am avut de dușmani, ci numai de prietini. Mulțumesc lui Dumnezeu, că m'a învrednicit, să-mi păstrez firea și cinstea.

Vă rog din inimă să vă păstrați și D-voastră cumplitul, căci răutatea lumii e mai mare astăzi decât puterea noastră. Amintirea mea numai astfel o puteți păstra curată! Să-mi apăreți poziția mea și să mă laud nu e nevoie! D-voastră mă cunoașteți. Țineți, vă rog, naștea ochilor D-voastră principile etice, cari mi-au fost steaua călăuzitoare în activitate. Iubiți adevărul, cunoașteți-l, credeți în el și descoperiți-l! Vă aduceți aminte cum v'am asigurat, că numai astfel putem progresa ca popor, sau dacă vă place ca națiune. Noi suntem slabi, suntem mici și cu minciuna nu putem deveni mari. Iubiți-vă neamul și patria, fiți cetățeni onorabili, căci numai astfel puteți fi note armonice și nu discordante în marea societate lumească. Emancipați-vă de patimi și fiți siguri, că ne va resări odată soarele dreptății și nouă, dacă vom fi vrednici de el.

Vă mulțumesc din inimă pentru dragostea, cu care m'ați cuprins și mi-ați urmat cursurile la facultate. Fiți siguri, ci și eu m'aduc aminte cu dragoste de Dr. Vă asigur iubții mei, că acești trei ani au fost pentru mine o misiune glorioasă și că plugul meu a brăzdat în țelina grasă. Sentimentele se nobilitează numai prin suferință! Mă depărtez, dragii mei, numai dela universitate și nu dela sufletul nostru D-zeu să vă dea noroc cel puțin D-voastră căci eu l'am pierdut în țara aceasta »pro lingua!«

Iosif Popovici.

Acordarea drepturilor politice Dobrogenilor. Proiectul de lege pentru acordarea drepturilor politice Dobrogenilor a fost mult modificat de comitetul delegațiilor la Senat. Iată modificările:

Art. 1. — Se acordă locuitorilor din județele Constanța și Tulcea, după distincțiunile de mai jos, întregimea drepturilor politice recunoscute Românilor prin Constituțiune.

Art. 2. — Fiecare din aceste județe va alege câte doi deputați în colegiul I. și câte unul din colegiile II și III, precum și câte doi senatori în colegiul I. și unul din colegiul II. Colegiile electorale se vor constitui conform art. 59, 60, 61, 68 și 69 din Constituțiune.

Art. 3. — Vor avea dreptul de alegător:

a) Locuitorii cetățeni otomani, cari aveau domiciliul real în Dobrogea în 11 Aprilie 1877 și descendenții lor, născuți în urmă, intru cât vor proba că nici unii, nici alții n'au emigrat sau nu s'au bucurat de vre-o protecțiune străină;

b) Românii din orice stat, fără privire către locul nașterii, proprietari de imobile în Dobrogea și domiciliați acolo în ziua promulgării legii de față, intru cât ei ar fi declarat că renunță la orice protecțiune străină, sau vor face o asemenea declarație cel mai târziu șase luni după punerea în aplicare a legii de față.

Copiii minori ai acestor Români, dacă voiesc să se bucure de drepturile prevăzute în această lege, vor fi datori să facă declarațiunea vorbită mai sus, în șase luni dela ajungerea lor la majoritate.

Pace sau războiu?

Situațiunea conflictului cu Sârbia e încă tot încordată, deoarece puterile n'au putut cădea de acord în ce privește programul conferinței proiectate. După știrile mai nouă ambasadorul Forgach va prezenta mâine sau poimâine guvernului Sârbiei răspunsul Monarhiei.

Ziarul »Neue Freie Presse«, publică un interviu cu d-l Milovanovic, care a declarat că Puterile nu au făcut încă un nou demers și că ar fi bine să-l facă și acesta înainte ca Serbia să fi primit noi propuneri din partea Austro-Ungariei. D-l Milovanovic spune, că a fost întotdeauna amic și apărător credincios și convins al păcii și este încă și azi și că neîncetat a făcut totul pentru menținerea păcii. Dorește nu numai menținerea păcii între Serbia și Austro-Ungaria, ci și a face relațiunile reciproce mai amicale și mai cordiale. D-sa precum și întreg guvernul va fi și în viitorul călăuzit de această dorință; depinde și de Austro-Ungaria, ca aceasta să se realizeze. Guvernul sârb va cerceta noua notă a Austro-Ungariei cu cea mai mare luare aminte și cu cea mai mare bunăvoință va căuta să dea un răspuns mulțămitor.

După o știre din Belgrad, călugării din aproape toate mănăstirile din Serbia au părăsit aceste mănăstiri, pe cari le-au lăsat la dispoziția autorităților militare. Mănăstirile au fost transformate în depozite de arme.

Futerea armată a Serbiei. În cercurile militare din Budapesta s'a stabilit pe baza unor date sigure, care ar fi puterea armată maximală a Serbiei. Din aceste constatări ar rezulta că Serbia are 108 tunuri, din cari 200 cu tir repede. Armata are 27.000 voluntari, cari sunt împărțiți în bande. Fiecare bandă constă din 50 oameni, cari stau sub conducerea unui voivod. Dacă Serbia ar înarma pe toți bărbații apti de a putea purta armele, ea ar dispune de o armată de 553.000 oameni. Dintre orașele Serbiei mai bine întărit e orașul Nis, care e înconjurat jur-impjur cu șanțuri foarte bune. Mai slab e apărată Serbia la granița Bulgariei. Pentru pregătirea de războiu s'au spesat până acum în Serbia 82 milioane de dinari.

Din camera austriacă.

În ședința de Vineri a camerei vieneză s'a votat proiectul contingentului de recruți cu 289 contra 103.

În decursul desbaterei au luat cuvântul între alții ministrul de finanțe Bilinski și ministrul apărării Georgi. Ministrul de finanțe Bilinski respinge categoric svonorurile răspândite în diferite provincii, că guvernul în cas de războiu ar lua depozitele din casele de economii. Ministrul nu crede, că va izbucni războiul, însă dacă aceasta s'ar întâmpla, nu se poate să se confiește bunurile private.

Toți oratorii, afară de socialiști și afară de cehii radicali, au declarat că în fața situațiunii primejdioase este datorita reprezentanților poporului de a vota legea recrutiilor. Deputații cehi adaugă, că votul lor în favoarea legii nu atinge nicidecum pozițiunea lor de opozanți față de guvern. Dep. Ebenhoch și Chiari au exprimat marea satisfacțiune a partidelor germane pentru fidelitatea Germaniei. Deputatul Chiari a zis: Voim pacea însă nu cu orice preț, nu părăsind onoarea Austriei. Oratorul constată cu mândrie fidelitatea Germaniei, care arată o amicizie neștrămutată fără a se lăsa să fie iritată de vre-un curent oarecare. »Astfel suntem tari prin noi înșine, tari prin tendința de pace a triplei alianțe«.

Deputatul Sustersic declară, că mai mult decât ceilalți, partidele slave din sud doresc din toată inima menținerea păcii, deoarece în caz de război ei ar trebui să se lupte în contra propriilor lor frați. Oratorul declară, că Slavii de sud vor vota contingentul de recruți și admoniază pe Sârbi să nu aducă conflictul până la războiu, căci vor fi învinși. Iar în cazul acestor Maghiari vor ocupa teritoriul Sârbiei și atunci îi așteaptă pe Sârbi aceeași soartă ca pe frații lor din Croația. Face un apel către Rusia de a face să valoreze în ultimul ceas la Belgrad cu toată energia influența sa în favoarea menținerii păcii.

Ministrul apărării naționale Georgi face să reiasă că votarea legii recrutiilor este cu atât mai gravă în momentul, în care ochii întregii Europe sunt ațintiți asupra noastră. Armata noastră puternică inspirată de un spirit unanim este gata a urma apelu Suveranului, a-și proba credința și a salva ceea ce silințele cetățenilor au produs. Ministrul mulțumește pentru aprecierile ce s'au adus armatei de către diferiți oratori și invită camera să probeze încrederea în armată prin votarea legii. Un vot unanim va produce un efect mai impunător, efectul va fi în afară în favoarea păcii pe care o dorim nu mai puțin decât deputații, cari au vorbit și pe care sperăm că o vom putea menține.

Alegerile sinodale în dieceza Caransebeșului.

Cu toate opintirile cleei burdiste de a-și asigura majoritatea mandatelor de deputați sinodali din colegiile preoțești, putem constata cu satisfacțiune că preoțimea diecezei Caransebeșului, înțelegând interesele vitale ale bisericii gr.-or. române, a fost la postul ei și nu s'a lăsat ademinită de șoptele s'rienice și de promisiunile lui Burdia și soți.

Approape în toate cercurile au fost rețesi vechii deputați. Schimbare esențială este în cercul Coșava, unde în locul parolului din Coșava Antoniu Anghel, a fost ales cu unanimitate de voturi Dr. Petru Ionescu, secretar în minister și referentul »congruei«. Ear la Oravița-montană a re-mas vrednicul protopresbiter Alexandru P

Popovici în minoritate de două voturi față de P. Cuv. Sa Dr. Iosif Olariu.

Eată în cele următoare conspectul celor aleși: 1. Valeaboului: Andrei Ghidiu, protopresbiter, Caransebeș. 2. Lugoj: Dr. George Popovici, protopresbiter, Lugoj. 3. Sgribești: Dr. Traian Badescu, asesor conzis. și referent, Caransebeș. 4. Făget: Sebastian Olariu, protopresbiter, Făget. 5. Coșava: Dr. Petru Ionescu, secretar ministerial, Budapesta. 6. Buziaș: Ioan Pepa, protopresbiter, Buziaș. 7. Jebel: Ioan Pepa, protopresbiter, Buziaș. 8. Ghilad: Pavel Iancu, administrator parohial Obad. 9. Fișoș: Avram Corcea, paroh în Coștei. 10. Vârșet: Traian Oprea, protopresbiter, Vârșet. 11. Iam: Sofroniu Avramescu, paroh în Nicolinț. 12. Sasca-montană: Simeon Luca, paroh în Iladia. 13. Oravița-montană: Dr. Iosif Olariu, director, Caransebeș. 14. Reoita-montană: Dr. Petru Barbu, profesor, Caransebeș. 15. Bocșa-montană: Petru Eremia, paroh în Călnic și adm. protopresbiter în Bocșa-montană. 16. Caransebeș: Filaret Musta, arhimandrit, Caransebeș. 17. Teregovă: Dr. Petru Ionescu, secr. min. Budapesta. 18. Mehadia: Mihail Popovici, protopresbiter în Orșova. 19. Bozovici: Mihail Popovici, protopresbiter, Orșova. 20. Satul-nou: Trifon Miclea, protopresbiter în Satul-nou.

Vorbind despre alegerea P. Cuv. Sale dl Dr. Olariu »Drapelul« scrie următoarele:

Respectăm voința afirmată în mod constituțional a fiecărui alegător, dar tot nu înțelegem de ce a cedat P. C. Sa Dr. Olariu cercul său sigur la Teregovă... lui Dr. Petru Ionescu, ca să se îngrădească la Oravița-montană, tocmai cu acele elemente, cari cu 3 săptămâni în urmă au purtat cocarda de coteș a lui Siegescu și tocmai față de un protopresbiter, care a stat la locul seu în tabăra națională până în ultimul moment al luptei. Oricine își putea mai curând permite acest lux, numai P. C. S. Dr. I. Olariu, nu. Regretăm foarte mult această aberațiune, care este iarăși foarte aptă a-l compromita în ochii celorlora, cari mai tin — post tot discrimina rerum — la P. C. Sa Dr. Petru Ionescu și-a avut cercul sigur la Coșava, nu mai eră lipsă să mai fie ales și la Teregovă... cercul notoric al lui Dr. Iosif Olariu.

Alegerile deputaților sinodali mireni s'au făcut eri în toate comunele diecezei. Rezultatul sigur al acestei alegeri se va cunoaște deabea Dumineca viitoare, când se va face scrutiniul. După știrile ce le avem, reușita candidaților independenți pare asigurată.

STIRILE ZILEI.

— 9 Februarie v.

În sinodul electoral al bisericii Sf. Nicolae, ținut eri, s'au ales cu aclamațiune noul comitet parohial, membrii delegațiunei școlare și membrii epitropiei pe baza unei liste stabilite în comună înțelegere de către cei trei prooți ai bisericii Sf. Nicolae cu fruntașii poporului din Scheiu.

Concertul românesc din Budapesta. Nu știu de ce n'ati publicat raportul meu, ce vi-l'am expedit deja în 15 l. c. seara prădând scrisoarea la ambulanță. Oare să nu fi primit scrisoarea? Pentru cazul acesta vă schitez rezultatul cu câteva rânduri: Concertul aranjat de tinerimea română din Budapesta Duminecă în 14 l. c. a avut o bună reușită. A cântat foarte bine d-na Boer din Lugoj, apoi virtuoașă în violină d-șoara Ella Ioanovici, cunoscută deja publicului românesc. D-l Nicolae Brătianu elev la conservatorul din Viena, un excelent bariton, s'a arătat ca un puternic talent ce trece printr'o școală conștientoasă. Doamna Agata Bărescu-Radovici fiind în trecere spre Berlin, a binevoit a ne delecta cu declamarea foarte cu efect a câtorva poezii. Aceasta debutare a fost oarecum o mângâiere pentru durerea, că n'am putut auzi și pe acea artistă, care așa de divin știe interpreta dorul și jalea noastră, pe d-na Trileanu, care a fost nevoită să plece cu trei zile înainte de concert în țara tătăduirii, în Riviera. Mari laude i-se cuvîn și doamnei Beutum, o prietină a d-șoarei Ioanovici, care a acompaniat toate punctele c'o precizie perfectă. Rezultatul material al concertului încă a fost bun. — P. C.

Societatea »Carpații« din București a adresat prin d-nii Ioan Țetzu președinte și

Nu-o am primit. S'a mai întâmplat să nu primim scrisori predate la ambulanță. În cazuri de aceste o bine ca trimițătorul să facă arătare la direcțiune — Red.

Ioan Baboianu Droc două scrisori, una la adresa d-lui Sofronie A. Popescu pensionar și președinte al Societății »Carpații« din Pitești, în care frații Piteșteni sunt felicități pentru reorganizarea societății »Carpații«. »Strângerea rândurilor d-voastră ale Capartiniilor piteșteni — se zice în scrisoare — este un semn bun pentru noi și un alt semn bun ne-a venit dăunăzi în același sens dela Carpațiii braileni. Nădăjdum prin urmare, că zi cu zi vor spori de acum înainte cetele brave ale Românilor de peste munți așezați în scumpa Românie, cari sunt decizi a nu uita pe frații lor lăsați acasă în focul luptelor. — Intr'o altă scrisoare adresată tot de d-nii Țetzu și Baboianu d-lui Leonte Moldovanu avocat și profesor în Brăila, se zice: »Membrii societății noastre Carpații, însuflețiți de frumoasa d-voastră cuvântare naționalistă ținută la Brăila în mijlocul renăscutei societăți »Carpații« de acolo, simțim dorința arzătoare de a vă exprima recunoștința și dragostea frățească pentru lupta ce de atâta vreme o duceți neobosit pentru binele neamului nostru întreg și mai ales pentru frații noștri de acasă«.

Parastas pentru sufletul lui Gor. Brediceanu. Sămbătă s'a celebrat în capela din cimiterul gr. or. român din Lugoj, un parastas pentru odihna sufletului în veci neuitatului nostru Coriolan Brediceanu. La actul acesta au luat parte atât familia, cât și mulți soți credincioși de luptă ai fericitului decedat.

La Seghedin! Cetim în »Drapelul«: Eri, Vineri, a fost chemat redactorul nostru responsabil, d-l Nicolae Jugănarul, la tribunalul din Timișoara, ca să i se publice sentința Curiei, prin care s'a aprobat sentința Curții cu jurați din Timișoara, prin care a fost condamnat la 3 luni temniță de stat și 400 coroane amendă în bani, pentru reproducerea unui extras din un articol al lui Björnson. Redactorul nostru responsabil își va începe osânda la 1 Maiu în Seghedin.

Dela filiala institutului »Albina«. Începând cu ziua de azi orele de birou ale filialei institutului »Albina« se țin dela 7¹/₂—1¹/₂ p. m., iar cassa e deschisă în timpul dela orele 8 dim. până la orele 1 p. m.

Congrua asemnată la Blaj. Cetim în »Unirea«: A sosit la Ordinariatul arhiepiscopesc scrisoarea ministrului de culte, prin care asemnă la perceptorul regesc din Blaj suma de 261,118 cor. 51 fl. ajutor. ce e de a se socoti ca întregire congruală pe semestrul I. al anului 1908. Suma e de a se împărți conform circularului dat referitor la întregirea congruală a semestrului II, al anului trecut. Din conspect a șters domnul ministru — fără motivare — un preot foarte bun, căruia nu i-au asemnat nici când ajutor guvernale de pe vremuri.

Dela societatea Petru Maior. Avem onoare a Vă face cunoscut constituirea comitetului societății noastre pe semestrul II al anului 1908/9 în modul următor: Președinte: Nicolae Negruțiu stud. în filozofie, Vice-președinte: Ionel Popu stud. în drept, Secretar: Mihail Lupăș stud. în med., Notari: Vicenție Ranca stud. în drept, Eugen Suciu stud. în med., Cassar: Laurean Gabor stud. în drept., Controlor: Stefan Dămian stud. în fil., Bibliotecar: Nicolae Comșa stud. în med., Vicebibliotecar Iosif V. Vlad stud. în tehn. Econom: Moisi Ballă stud. în drept. Comisia lilevară: Sabin Evuțianu stud. fil., Sabin Oprean stud. fil., Ioan de Colbazi stud. în drept., Vasile Tampa stud. în tehn., Eugen Suciu stud. în med., Aurel Sasu stud. în med., Iosif V. Vlad stud. în tehn. Comisia supraveghetoare: Train Denghel stud. în drept., Ioachim Tolciu stud. în drept și Teodor Serb stud. în tehn. — N. Negruțiu președinte, Mihail Lupăș secretar.

Necrolog. Direcțiunea reuniunii de păstrare și credit, ca însoțire »Dreptatea« din Feneșul-săsesc ne anunță moartea valorosului ei membru Demetriu Pop Drăgan — Direcțiunea institutului de credit și economii »Detunata« societate pe acții în Bucium ne aduce la cunoștință înecțarea din viață a cassarului și membrului în direcțiune Simeon Dandea.

Odihnească în pace!

Apele Dunărei după telegramele mai nouă sosite la București cresc în mod simțitor. Este temere că bălțile vor fi inundate. De aceia locuitorii au fost provocați ca să-și scoată vitele de prin bălți.

Scânduri pentru Messina. Statul român a fost oferit o mare cantitate de scânduri pentru a veni în ajutorul con-

struirii locuințelor provizorii din Messina. Aceste scânduri au fost trimise cu cargonbotul românesc »Dobrogea«. Acum se anunță că vasul serviciului maritim român a sosit la Messina și a descărcat scândurile în portul italianesc. De acolo »Dobrogea« a plecat în diferite porturi ale Occidentului spre a încărca mărfuri pentru România.

Nou avocat român. D-l Dr. Livia Pandrea ne anunță că și-a deschis cancelaria advocațională în Făgăraș, Strada Beceanului Nr. 23 (curtea Perceptoratului reg. ung.)

Cheltuielile probabile într'un războiu dintre Austro-Ungaria și Serbia le calculează un militar în »N. F. Pr.« pe baza experiențelor făcute în războiul germano-francez și ruso-japonez. Considerând și scumpetea de astăzi, cheltuielile într'o eventuală campanie le admite pe partea austro-ungară cu 12 cor. pe om și pe zi. Dacă aproximativ vor fi mobilizați 400,000 de oameni (armată și marină) rezultă o cheltuială zilnică de 4,800,000 cor. Socotind durata campaniei cu trei luni face în total 437 milioane cor. Adăugând cheltuielile neprevăzute, apoi, că după războiul vor trebui să stea vreo 15,000 oameni cam două luni în țara inimică, ceea ce va costa circa 112 milioane apoi penziunile pentru invalizi, văduve și orfani cel puțin 150,000,000 cor. în fine cheltuielile cu pregătirile militare de până acum socotindu-le cu 20 milioane cor. ajungem în total la cheltuieli de război în condițiunile arătate în suma de 950 milioane coroane, adică aproape un miliard.

Cargonbotul »Turnul-Severin«, al serviciului maritim român a plecat din Constanța încărcat cu o cantitate de 3000 tone cereale la Falmouth în Anglia. Acesta este unul din cele mai însemnate transporturi de cereale din România pentru numitul port englez.

Facultatea de drept din Iași. Consiliul permanent al instrucțiunei, de pe lângă ministerul cultelor și instrucțiunei publice, a admis modificarea regulamentului facultății de drept din Iași. Regulamentul a fost pus în concordanță cu regulamentul facultății de drept din București. Deasemenea s'a înființat și la facultatea din Iași, doctoratul în drept.

Limba albaneză în biserici. Albanezii au început a scutura haina străină grecească și au făcut cererea următoare: în biserici să se cetească faptele apostolilor și evanghelia în limba lor; ca diacul să cânte toate cântările în limba aceasta, deasemenea și cântăreții; cuvântarea, nunțile, botezurile, înmormântările etc Deasemenea cer ca și Mitropolitul să învețe în limba albaneză rugăciunea: »Doamne, doamne, privește din cer...« Dacă patriarhul Ioachim nu le va da voie, Albanezii și le vor lua singuri.

Convocare. În calitate de încredințat al comitetului central al »Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român« pentru reorganizarea despărțământului IV Uioara invit toată inteligența și poporul din comunele aparținătoare acestui despărțământ, precum și pe toți iubitorii și doritorii de înaintare în cultură a poporului român, la adunarea constituantă, ce se va ținea în sala separată a hotelului »Vecsernyés« din M. Uioara la 14 Aprilie 1909 1/2 11 oare a. m. st. n. Program: 1. Deschiderea adunării. 2. Constituțiunea biuroului. 3. Inscrierea de membrii. 4. Alegerea comitetului cercual. 5. Verificarea procesului verbal. Mureș-Uioara, 19 Martie 1909 st. n. — Emilu Pop protopop gr. cat.

În colegiul super. de epizootie a României au fost numiți d-nii profesori G. Stoicescu și Gh. Proca, membrii în consiliul sanitar superior în local d-lor Dr. V. Babeș și Al. Locusteanu demisionați.

Ceasornicele și moda. Acum giuvaergii și ceasornicarii din Paris au scos la modă ceasornicele cele mai ciudate și mai de mirat. Sunt ceasornice mari abia cât un fir de linte, așa că se pot purta la cheotoare, iar pentru bărbați ceasuri așa de puțin groase încât de miri unde mai încapă mășina. Doamnele poartă ceasurile acestea mici la inel, la brățară, la eventualiu. Ceasuri cât o alună sau o ghindă le poartă la broșă ori legate de lanțuri grele. Pietrele scumpe, cari le împodobesc sau în cari le bagă giuvaergiu, sunt prea adesea foarte scumpe.

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 22 Martie. »Fremdenblatt« vorbind de acțiune comună diplomatică la Belgrad, care se pregătește, zice: este puțin probabil ca acțiunea puterilor, care este de altfel inspirată de cele mai bune intențiuni, să poată contribui a ușura mult situațiunea. Este clar pe de altă parte, că Austro-Ungaria nu va putea aștepta cu încredere o schimbare favorabilă a stărei de lucruri, decât cu condițiunea ca Serbia să manifeste voința sa serioasă de a-și schimba atitudinea și aceasta nu prin declarațiuni evasive, ci prin declarațiuni satisfăcătoare de un caracter neechivoc și prin fapte evidente.

Berlin, 22 Martie. »Lokalanzeiger« află din Belgrad, că colecțiuni mari de obiecte de valoare au fost expediate la Niș. După cum se vede, sârbii sunt firm decisi, ca în caz de război să nu apere de loc Belgradul și să aștepte lupta în interiorul țării.

Agram, 22 Martie. Se comunică din Belgrad, că prințul de coroană George a ținut o cuvântare într'o adunare de studenți, în care a spus: »Ora luptei se apropie mereu, de aceea să fiți gata spre a vă apăra patria«.

Diverse.

Vechimea patinelor. — »Münchener Nachrichten« arată, că Klopstock și Goethe au înviat și pus la cinste în Germania patinatul. Pedagogii îl prigoneau de 200 de ani ca barbar și primejdios. În Anglia, cum se vede dintr'o cronică din veacul al XII-lea, tinerimea se dădea e ghiață ca patine: »sbura pe ghiață ca pasărea în văzduh«. Legendele scandinave vorbesc de Erithjof, care zbura pe ghiață scriind pe rune numele iubitei sale Ingeborg. Lângă Spandau (Berlin) s'au aflat patine de os de cal, cari aveau găuri și se legau sub tălpile încălțămintelor. Vechimea acestor patine de os ar fi de 300 de ani. Patine de os s'au aflat la Moorfield și la Fensburg în Anglia, întocmai ca la Berlin, în pietrele șul abie unei ape curgătoare. În veacul al X-lea patinele engleze erau tot de oase de cal. Dar la 1662 obiceiul se părăsise încât patinatul păru ceva nou.

Dela Librăria »Gazetei«

se află de vândare următoarele:
Cărți literare apărute din ediția »Minerva«
Bucuresci.

Titu Maiorescu, »Critice«, Volumul I, prețul 1.50 cor.
C. Sandu-Aldea, »Pescar de Islanda« prețul 1.50 cor.
N. Petra-Petrescu, Ilie Marin, istorică pentru tinerime, localizată după nemțesce. 193 pag. Prețul cor. 1.50
Vasile Pop, »Domnița Viorica« roman. Prețul 2 cor. (plus porto bani) 20
M. Salodeanu, »Floarea Oflită«, roman. Prețul 2 cor. (plus porto bani) 20
Ștefan Iosif, »Credințe.« Poesii à cor. 1.50
Em. Gârleanu Emilgar, »Bătrânii«, schițe din viața boerilor moldoveni 1.50
Eugeniu Bourceanul, »Povestiri din copilarie«. Prețul à 1.50
Vasile C. Osvadă, »Băncile populare din România« cu un adauș informativ. Prețul 1 cor. (plus 5 b. porto). 1.05
Ion Manolache-Holda, »Fețe, portrete schițe și nuvele«, ediție I. 316 pag. Prețul Lei 1.50
Il. Chendi, »Fragmente«. Un șir de interesante articole (informațiuni literare), și sunt o continuare a volumelor »Preludii« și »Folietone« scrișe. 246 pag. Prețul Lei 2.50
Vasile C. Osvadă, »Legea Tovărășilor«. Prețul — 50 cor. (plus porto 5 b.). —55
N. N. Beldiceanu, »Chipuri dela Mahala« Conține 305 pag. Prețul cor., 1.50
M. Eminescu, Poesii postume, ediție nouă, 263 pag. cu note. Prețul c. 1.50

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Redactor respons.: Victor Branicea

A T E N T I U N E !

Intenționăm a reduce mult, depositul nostru atât de haine gata pentru copii, băieți și domni, cât și de Stofe pentru haine bărbătești. In urma aceasta vindem articolele amintite mai sus cu prețuri foarte reduse. In fie-care zi dela 8-12 oare a. m. și dela 2-6 oare p. m.

Comande din provincie se efectuează prompt.

(83,7-10.)

Depner, Roth & Westemean, Braşov, Strada Vămii Nr. 1-3. (Vis-à-vis de Cafeneaua „Drexler“).

Minunați-vă!

50,000 pãrechi de ghetec 4 pãrechi numai cu Cor. 750.

Din cauza stagnerii afacerilor mai multor fabrici am decis a vinde un mare numar de ghetec sub prețul lor. Vând 2 pãrechi ghetec bărbătești și 2 pãrechi ghetec cu șirete pentru dame, din piele cafenie sau neagră, cu talpă solidă, fașoa nou. Mărime după număr. Toate 4 pãrechi costă numai Cor. 750. Timiterea cu rambursă.

R. REINER, Casă de Export. KRAKAU Nr. 436.

Schimb se face, sau banii retour.

Se caută 2 lucrători, cari să țesutulpânzei de in cu mașina „Jacquard“ pentru Moldova (Bacău).

Doritorii să se adreseze la redacțiunea scestui ziar.

Pilule purgative zaharisite

ale lui

Philipp Neustein.

(Pilule Elisabeth a lui Neustein.)

Sunt a se pref ra preparat-lor similare in toată pr vită. Aceste pilule nu conțin substanțe stricăcioase. Se folosesc cu cel mai mare efect la boale de pân-teos sunt eșor purgative, curată sângele. Fiecare folositoare și nevătămatoare la

Constipații,

care e-ța cauza multor boale. Zaharisite le fac bucuros și copii.

O cutie cu 15 Pilule costă numai 30 b. 1 Sul cu 8 cutii care con-țin 120 Pilule costă numai 3 cor. La trimiterea prețului de 3 cor. 45 bani se expediază 1 Sul franco.

Atențiune! A se feri de imi-tății. Să se ceară Pilule purgative ale lui Philipp Neustein. Veritabile numai când cutia este provăzută cu instruc-ție și cu marca protocoistă de scut, cu tipar roșu și negru Sf. Leopold și subșcrierea „Philipp Neustein, farmacie“. Invalitoarele scutite de tribunalul comercial sunt subsemnate cu firma noastră

Farmacia Philipp Neustein la „Sf. Leopold“, WIEN I Plankengasse 6. Se capătă in toate farmaciile.

Cruce seu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 66667.

Nu e crucea lu Volta. Vindecă și invioreză

Nu e mijloc secret. pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boa-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, ne-uralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, țiuturi de ureche, bătăie de ini-mă, agăciuri de inimă, asemă, auțul greu, agăciuri de stomac, lipsa poftel de mănecare, re-ceală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul in pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale, cari la tractare normală a medicu-lui se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate incurse din tôte păr-țile lumii, cari prefusec cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate Acel pacient, care in decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-ae retrimite banii. Unde ori-ce incercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se co-ștude cu aparatul „Volta“, de ore-er „Ciasul-Volta“ atât in Germania cât și in Austro-Ungaria a fost oficiuș aprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e in genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja teftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 8 cor. Pretul aparatului mic e 6 cor. folosibil la morburți, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție forte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeră și streinătate etc. MÜLLER ALBERT, Budapesta, V. 28, Strada VADASZ 34, colțul strada Kálmán.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Oct. st. n. 1908 și până in 1 Mai st. n. 1909.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5:46 min. dimiu.
II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2:45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la ora 7:30 min. sêra.
IV. Tr. accel. p. Arad la orele 10:26 m. sêra.
V. Tr. accel. p. Arad la orele 6:05 min. dim.

Dela Braşov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la ora 3:20 m. dim
II. Trenul mixt la orele 12:00 m. p. m.
III. Trenul accel. la ora 2:19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
IV. Tren mixt la orele 7:47 sêra.*
V. Tren accel. la ovele 4:59 min. dimiu.*

Dela Braşov la Kezdi-Osorheiu Bereczk și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5:15 min. dim.*
II. Trenul mixt la ora 8:41 min. a. m.*
III. Trenul de per. la ora 3:05 m. p. m.
IV. Tren de pers. la reie 7:00 m. sêra.*

Dela Braşov la Zêrneșci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 8:40 min a. m.
II. Trenul mixt la ora 4:16 min. p. m.
III. Tren mixt la ora 9:46 sêra.

Dela gara Bartolomeiu la Făgăraș:

- I. Tren de pers. la ora 4:37 min. dimiu.
II. Tren la o.a 7:7 minute dimiu. aș.*
III. Tren la ora 10:9 minute p. m.
IV. Tren la ora 3:27 minute p. m.*
V. Tren la ora 5:17 minute p. m.*

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

- I. Tren acc. p. Arad la orele 4:52 m. dim.
II. Trenul de persoane la ora 7:12 dim.
III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2:09 m. p. m.
IV. Trenul mixt la ora 8:50 min. sêra.
V. Trenul accel. la ora 10:00 seara.

Dela Bucuresci la Braşov:

- I. Tren. de pers. la ora 7:28 min. dimiu.
II. Trenul accel. la ora 2:18 min. p. m.
III. Trenul pers., la ora 4:55 m. p. m.
IV. Trenul mixt. la ora 9:18 min. sêra.
V. Trenul accel. la ora 10:14 min. seara.*

Dela Bereczk-Kezdi-Osorheiu și Ciuc-Ghimes la Braşov:

- I. Trenul de persoane la ora 8:16 m. dim.*
II. Trenul de pers. la ora 1:59 m. p. m.*
III. Trenul mixt, la ora 6:33 m. sêra.*
IV. Tren mixt, la orele 10:08 m. sêra.*

Dela Zêrneșci la Braşov (gara Bartolomeiu):

- I. Trenul mixt la ora 7:12 min. dim.
II. Trenul mixt la ora 1:39 min. p. m.
III. Tren mixt la ora 7:07 sêra.

Dela Făgăraș la gara Bartolomeiu:

- I. Tren la ora 6:41 min dimineată.
II. Tren la ora 9:38 min. a. m.*
III. Tren la ora 11:53 min. a. m.
IV. Tren la ora 6:28 minute p. m.*
V. Tren la ora 9:41 minute seara.*

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Braşov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus in pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICĂ

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DOBÎNȚĂ ȘI IN COLORI.

ANUNȚIERE.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE pentru tôte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.

Coverte, in totă mărimca.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografoi, Braşov Têrgul Inului Nr. 30, în eta-giul, îndêrpt în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Braşov.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fleri se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tatungeria de pe par-cul Rudolf și la Eremias Nepoții.

Aducem la cunoștința On. public, că prețul apelor minerale și hygie-nice din depositul nostru din stra-da Aței Nr. 6 pe lângă schimbul imed at al sticlelor este următorul:

Table with 2 columns: Location (Gloria, Borpatak, Majiud, Borhegy, Baross, Előpatak) and Price (1 liter 12 fl., 1/2 liter 7 fl.).

Table with 2 columns: Location (Fehérkő, Felsőrákos Mária, Kászton Salutaris, Horgász, Repati) and Price (1 liter 16 fl., 1/2 liter 14 fl.).

Table with 2 columns: Location (Borszék, Sztojka, Boholt, Hargitta, Székely-Selters) and Price (28 fl., 22 fl.).

La cumpărare de 25 sticle liferăm Borvizuri acasă. — Apelăm la sprijinul On. pu-blic Societatea pe acții a exploatării și exportului apelor minerale. (479,22-150.)